

Taka drevesca so dvojnimi solničnim žarkom izpostavljena. Prvič pravim ki prihajajo neposredno od solne samega in drugič tako imenovanim odbitnim solničnim žarkom to je tistim, kateri se od bližnjega zidovja odbivajo in dostikrat ravno tako vroče pritiskajo kakor neposredni solni žarki. Soki takih dreves, ki bi morali ravno naj živahnejše po mladem gojenčku krožiti, se vstavijo in dostikrat popolnoma posuše. Skorja postane vela, se začne grbančiti in drevece, če že kaj hujšega ni, je vsaj v rastli huda počeno in zadržano.

Prav hudo se pa tudi drevescem godi, ktera so prav globoko in na mokrem posajena. Korenine jim solnce ne ogreje in plodovite dežne kaplje jih ne dosežejo več.

V premokrem posajena drevesca imajo preveč sokov, v njih se, rekel bi, kroženje sokov nikdar ne vstavi in celo pozno v mrzlo jesen noter se sokov obilno pretaka po drevescu gori in doli in to je dostikrat povod, da taka drevesca rada zmrznejo.

Proti vsem tem nevarnostim drevesca varuje v začetku tega spiska omenjeni in opisani način zavarovanja drevesc.

#### Umetni gnoj za cvetlice.

Močni cvetlični gnoj se napravi iz tele zmesi: Na 12 litrov mehke vode, t. j. deževnice ali kuhane vode, vzame se 0,5 gramov grenke soli, 1,5 gramov saliternokislega kalija in 4 grame saliternokislega apna in 10 gramov prepariranega fosforokislega apna.

Soline se morajo poprej v vodi raztopiti in potem še le fosforokislo apno med nje pomešati. Mesto poslednjega apna jamljo nekteri tudi Bokerevega guana ali tičjeka.

Trpežni podplati na škornjih in črevljih postanejo za dvakrat trpežnejši, ako se večkrat zaporedoma z lanenim firnežem pomažejo. Novi podplati se tako dolgo mažejo, dokler še kaj lanenega olja v se vsesavajo. Ravno tako se mora šiv med podplati in gornjim usnjem s tem oljem mazati. Podplati vode več ne prepuščajo in za mrzle noge postanejo toplejši in tudi ne cvrkajo več, kar je mnogokrat prav sitno.

#### Dopisi.

Iz Ljubljane. (Banka „Slavija“.) V mesecih april, maj in junij pristopilo je banki „Slavija“ 26.846 novih členov, ki so zavarovali kapital 22.228.761 gold. 88 kr., ter zato vplačali zavarovalnine in pristojbin 487.858 gold. 5 kr. Banka pa je v tem času plačala za škode 189.581 gold. 79 kr. Od svojih kapitalov imela je banka v tem času vloženi 20.520 gold. 66 kr. v posojilnicah, 653.698 gold. 9 kr. pa posojeni na hipoteke. Denarni promet vsrednje blagajnice v Pragi znašal je 1.160.827 gold. 97 kr. Gasilne brigadnice bile so oddane šestem občinam in med njimi tudi

občina Št. Vid pri Vipavi. Od 1. januarija do 30. junija t. l. skleneno je bilo 39.419 novih zavarovanj za kapital 33.973.563 gold. 88 kr. proti zavarovalnici in pristojbinam v znesku 833.540 gold. 43 kr.; škod pa je bilo v tem času izplačanih za 312.358 gold. 68 kr. Samoupravna društva za zavarovanje pokojnin in užitka napredovala so prav sijajno, kajti do konca julija 1882 oglasilo se je uže 565 členov, ki so zavarovali pokojnin in dohodkov za 100.197 gold. 67 kr., ter vpisali vlog 402.746 gold. Isto tako vgodno se razvija pokojninski zavod za zastopnike, ki šteje uže 3839 vdeležencev in čegar zaklada narasla na 25.472 gold. 86 kr.

Z Gornjegradskega okraja. (Nemškutarška sodnika; javna prošnja slov. poslancev.) (Konec.) G. Morikutti neče slovenski uradovati, čeravno stranke to tirjajo. V dokaz sledeče: Imel je dopisnik obravnavo z nekim posestnikom; ko pa se je pričelo nemško pisariti, je dopisnik sodnika na podlagi zaukaza justičnega ministerstva od dne 18. aprila t. l. št. 20.513. prosil, naj dotično obravnavo v slovenskem njemu edino razumljivem jeziku zazvrši. On pa mu prav osorno odgovori: „Menda tedaj, ko boste vi zahtevali.“ — Na to dopisnik mirno odvrne: „Če nočete, grem pa domu! in se bodem čez Vas na vis. c. kr. dež. nadsodnijo v Gradec pritožil.“ Mu obrne hrbet in popustivši obravnavo, otide domu. Tožba se je na vis. dež. nadsodnijo že poslala; s kakšnim da vspehom, bodem poslej povedal. Č. g. Morikutti pa je tukaj jasno dokazal, da ni prijatelj slov. uradovanju! — Vse č. č. g. g. slov. poslance; posebno našega vrlega poslanca č. g. Dr. Vošnjaka, pa uljudno prosimo: naj se za dotične naše težnje v državnem zboru zanimajo: 1. Da bodo sodniki, slovenskim strankam namreč: če jih bodo v slov. nagovorile; in če jih tudi ne opominjajo, postavno primorani, slov. uradovati; kajti, nevedno uradnikov-boječe se ljudstvo rajši čeravno nevoljno trpi, kakor, da bi se z uradniki za vsaki slov. dopis posebej prepiralo! 2. Da bode vis. vlada nam za tukajšnje sodnike bolj narodnih mož dala; da se ne bo treba za vsako slovensko besedico posebej z njimi prepirati. Prepričani pa smo, da dokler bodeta ta sodnika nam uradovala, ne bomo ravnopravnosti uživali, ne bomo mirovali, ter ne jenzali Vam č. g. slov. poslanci nadlegovati in Vas prositi: nemškega uradovanja, rešite nas!!

Iz Pišečke župnije. (Celjski lisjak.) (Konec.) Čudim se, da je vendar mogoče, da doktorji Glantschnigg in Mihellitsch in drugi, kateri so toliko hlače po šolskih klopih raztrgali, se toliko znanosti učili, pa se vendar niso toliko naučili, da bi jih bilo sram, nas kmete s tako grdimi, zvijačami zapeljevati in za norca imeti. Živijo med nami, torej od naših slovenskih žuljev; od nas se bogatijo; a nas očitno za norca imajo in naš jezik zaničujejo; vse kar je slovenskega: slovensko

uradovanje; slovenske šole, torej zaničujejo tudi nas itd. Glejmo dalje njih predrznost; Vse težave, ktere nas zadevajo; vse davke, ktere plačevati moramo, pripisujejo nemškutarji našemu slovensk. jeziku in narodu prijaznim peslancem in nam, ki smo jih izvolili. Ščujejo na dr. Vošnjaka in druge poslance slovenske; ščujejo tudi na našo vlado, ktera hoče vsem, torej tudi našemu narodu, pravična biti, in to delajo s pomočjo svojega „Kmetskega prijatelja“ ali lisjaka. Zoper tega rogovileža najboljši pomoček pa je: pošljimo vsak list nazaj v Celje!

Piščeki kmet in rodoljub slovenski.

**Iz Ljutomera.** Gospod dr. Ludovik Vipavc, c. k. sodnijski pristav tukaj, je dne 25. sušca t. l. napravil koncert na glasoviru in flauti v prid ubogim učencem in čisti donesek, 27 gold. 40 kr. po okrajnem šolskem svetu v nakup šolskih reči vodstvu šole izročil. Ta blaga daritev je bila tembolje všeč, ker vsled letošnje toče mnogo starišev ni bilo v stanu učnih pripomočkov za otroke nakupovati in brez teh bi poduk zelo pešal. Podpisano vodstvo šole se tedaj v imenu ubogih učencev blagemu gospodu daritelju prav srčno zahvaljuje.

Josef Horvat.

## Politični ogled.

**Avstrijske dežele.** Naš svitli cesar so te dni obiskovali koroško deželo. Liberalci nemški so se kaj čudno obnašali pa se tudi osmešili. Celovski župnik, starikasti Jesernigg, je v nagovoru djal: mi Nemci živimo tukaj sredi Slovanov (čudno, pred nekim časom tega niso vedeti dali) v najlepšem miru! Cesar mu kratko odvrnejo: „Hvala Bogu, da je temu tako.“ Obiskali so dalje Beljak, Terbiž in Malboret, kder so ogledovali novo tdnjavo, ki ima silnih novih kanonov v baterijah z železnimi ploščami zavarovanih. Potem so šli nazaj v Terbiž in se peljali v Rablo in Bovec. Okrajni glavar je Slovincem prepovedal cesarju bližati se, posebno pa čitalnicam, pa ni pomagalo nič. Bovec je bil olepšan in razsvetljen; bakljada čitalnice krašna. Pred pošto, kder so cesar na balkonu 3/4 ure stali, čeravno je dežilo, peli so Slovenci cesarsko pesem, „Naprej“, „Jadransko morje“, „Banovci“. Sedaj so cesar v Gorici. — Ljubljansko mesto in trgovinska zbornica odpošlje slovensko deputacijo v Trst cesarja pozdravljat. — Nemški liberalci na Štajerskem se sedaj pulijo med seboj, nekateri so za Walterskirchena, drugi pa zoper tega poslanca, ker Nemcem svetuje, naj naredijo mir s Slovani. — Nadškof Sembratovič moral je svojo službo odložiti, ker so cesar to zahtevali, očitajoč mu, da je preslab za sedanje viharne čase in zmešane razmere pri galiških Rusinib. Vendar pravoč je, da so temu slovanožrečni Magjari krivi, ki sedaj na Sembratovičevo mesto tiščijo nekega magjarona, škofa Totha. —

Na Dunaji so 26 delavcev rogoviležev zaprli, ker so neko zaroto snovali, da bi ves sedanj red prevrgli in zlasti bogatim vse vzeli in razdelili. — Ogerski minister pravosodja Pauler je voljen odstopiti, neče zatreti glasovite pravde zoper Jude, ki so v Tisza-Eszlarji krščansko deklico zaklali. — Ogerskih Srbov vodja dr. Miletič je znorel. — V brvatski sabor izvolijo graničarji 44 poslancev. — Minister Kallaj potujoč po Bosai in Hercegovini je veliko nepoštenih uradnikov iztiral. Narod je ondi silno ubožal, da je treba davek znižati.

**Vnanje države.** Pretečeno soboto je Arabipaša nenadno napal Angleže, da so se ti komaj ubranili. Potem je pa svojo vojsko prav redno spravil nazaj za žance pri Kebiru. Palo je na obeh straneh precej mož in Egipčani so na enem mestu zgubili 4 kanone. Sedaj poročajo, da je General Wolselej zbral vso angleško vojsko, 17.000 mož in 54 kanonov, ter vzel Kebir. Arabi je tepen, njegova vojska razpršena, palo je 2000 Egipčanov in 200 Angležev. — Grki pripravljajo se močno na boj in zahtevajo od Turkov, naj jim prepustijo še nekaj turških mest; na otoku Kandiji pa je krvav upor zoper Turke blizu. — Bolgarsko armado je knez dal zopet pomnožiti; oficirji so pa skoraj sami Rusi; črnogorski knez muči se sedaj pri ruskem carji, doma pa so se njegovi Črnogorci spoprijeli z Albanci ali Arbanasi. — Ruski car in carica podasta se baje kmalu v Moskvo na kronanje. Pomorsko mesto Batum v Armeniji da ruska vlada silno utrjevati in z mogočnimi šancami obdati. — Nemci in Francozi se pisano gledajo toda nobeden se prav ne upa za meč poprijeti. Bismark bi sicer pripravljen bil kresnoti po Francozih, a boji se, da nebi Francozi močnih zaveznikov n. pr. Rusov, dobili, in zato se dela, kakor da bi ničesar ne čul. — Papež izdajo kmalu pastirski list, v katerem Ireem prepovedujejo revolucijo. — V južnej Ameriki še vojski med Chilenci in Peruvijanci ni konec storjen; začelo se je zopet krvi prelivanje. — Japonci in Korejanci so se na mirnem pogodili; Korejanci poplačajo vso škodo, ki so jo Japonci pri zadnjem revoluciji v Koreji bili pretrpeli.

## Za poduk in kratek čas.

### Dubrovnik.

Dubrovčani so prijazni, postrežljivi in uljudni ljudje, zatrjeval mi je neki Stončan, ki se je peljal z menoj v Dubrovnik, da se vdeleži dne 2. februarja najveselejšega praznovanja goda sv. Blaža, varuha nekdanje slavne Dubrovniske republike. Da je taka sodba za vsem resnična in pravična, okusil sem sam in zvedel in se osvedočil pri svojem petdnevem bivanji v tem starodavnem in slavnem mestu. Ko se v soboto na sopraznik sv. Ignacija, škofa Antiohejskega, sprehajam po največji in prostornejši ulici Stradone ali Corso,